

PROTOKOLL

UPPDRAG Bodby_Robertsfors_Skeab	UPPDRAGSLEDARE [REDACTED]	DATUM 2019-03-12
UPPDRAGSNUMMER 13004587	UPPRÄTTAD AV [REDACTED]	

PLATS Skellefteå Krafts kontor, Skellefteå	DATUM 2019-03-12	TID 16:00-17:30
---	---------------------	--------------------

NÄRVARANDE [REDACTED] (Malå sameby),
[REDACTED] (Skellefteå Kraft Elnät)
[REDACTED] och [REDACTED] (Sweco)

Samrådsmöte Bodbyn-Robertsfors

Information om projektet

[REDACTED] och [REDACTED] berättar om projekt, se Bilaga 1 Presentation.

Skellefteå Kraft äger delar av regionnätet i Västerbotten. Robertsfors elnät är dock inte ihopkopplat med övriga delar av Skellefteå Krafts nät utan detta matas istället söderifrån. Därmed finns begränsad redundans och elnätet blir sårbart, särskilt då det finns planer att etablera större industrier i Robertsfors. Ledningen mellan Bodbyn och Robertsfors syftar därför till att förstärka elnätet.

Diskussion kring karta

Efter presentationen ber [REDACTED] att [REDACTED] berättar kring hur de använder området utifrån en karta på bordet, se Bilaga 2 Karta med anteckningar.

[REDACTED] undrar om samebyn önskar komma in med ett skriftligt yttrande i samrådet eller om protokollet från mötet fungerar som ett yttrande. [REDACTED] svarar att protokollet fungerar som ett yttrande.

[REDACTED] berättar att [REDACTED] undersöker möjligheterna för att etablera vindkraft på Røjmyrberget. [REDACTED] understryker att den planerade ledningen inte syftar till att ansluta någon vindkraftpark, men om Skellefteå Kraft får en beställning om att ansluta vindkraftparken till elnätet är de skyldiga att göra det. Samebyn är mycket orolig för den planerade vindkraftparken (se nr 14 i Bilaga 2).

[REDACTED] berättar att hela området nyttjas för vinterbete och att renarna vandrar i utredningsstråkens riktning.

1 (4)

Sweco
Umestan Företagspark Hus 12
Box 110
SE-901 03 Umeå, Sverige
Telefon +46 (0)8 695 60 00
Fax
www.sweco.se

Sweco Environment AB
RegNo: 556346-0327
Styrelsens säte: Stockholm

[REDACTED]
Miljökonsult
Umeå
Mobil [REDACTED]
[REDACTED]@sweco.se

1. Samebyn har en samlingshage norr om Robertsfors. Ragn-Sells har planer på att utöka sin verksamhet söderut. [] berättar att om Skellefteå Kraft väljer att gå i stråk B behöver ledningen dras runt Ragn-Sells planerade utökning. Skulle det påverka er samlingshage? []: Det finns även en täkt där i området. Hagen är längre ned och vi vill såklart inte ha en kraftledning över hagen, men ledningen kommer nog vara på ett tillräckligt avstånd.

[] berättar att vid vissa förutsättningar kan vissa ledningsgator fungera som flyttleder. Men när det är dimmigt/surt väder (ej regn) så går det inte att nyttja ledningsgatan. [] tror att det beror på att renarna reagerar på koronaljus. [] undrar om samebyn sett någon skillnad på renarnas reaktion mellan olika spänningar på ledningarna. [] De har inte märkt någon skillnad.

[] berättar:

2. På våren flyttar sig renarna i syd-nordlig riktning. Om det blir en ledningsgata i stråk B, så kan det skapa ett bra och öppet stråk för renarna att vandra i under våren. Däremot är ledningsgatan mindre lämplig vid vandringen söderut eftersom renarnas förflyttning då kan gå för snabbt.
3. Renarna vandrar i området längs stråk A och efter Andersvattnet och fortsätter sedan västerut.
4. Renarna kan också gå i denna riktning (se pil nr 4 i bilaga 2). Var de går beror på väderförhållanden m.m.
5. Samebyn har under styrelsemöte diskuterat de olika utredningsstråken och kommit fram till att den bästa lösningen är om ledningen kan gå i stråk A + D + resterande B. Det är bra att följa befintliga ledningar så långt som möjligt.
6. Det är mycket hållmark och klippigt så där ser vi det som fördel om det kan bli en kraftledning för att det då blir mer öppet. Tyvärr kan dock skoterkörningen öka med en skotfri ledningsgata.

[] För en annan ledning ska vi prova att sätta "snöskärmar" för att bryta av så att renarna inte följer skoterspåret. Genom att sätta upp en snöskärm måste skotrarna köra runt stängslen vilket medför att renarna inte längre har ett rakt skoterspår att följa vilket stoppar renarna från att följa skoterspåret ut ur ledningsgatan och ut ur betesmarkerna. Detta har förstås inte provats och måste utvärderas hur det fungerar, men förhoppningsvis kan det vara en lösning på problemet med att renarna följer skoterspårerna.

7. Här är skogen slutet och en ledningsgata kan bidra till att öppna upp för lav att växa.
8. Klippigt och hållmark; här är det lite för klippigt för att det ska bli lav.

Stambanan fungerar som en gräns. Här befinner sig renarna kring december. Renarna befinner sig i utredningsområdet från november till april. Perioden kan dock variera beroende på bete etc. Samebyn får vara i området mellan 1 oktober och 1 maj.

Renarna delas upp i två vintergrupper; norra och södra. Vi försöker nyttja området så gott det går genom att dela upp renarna i mindre grupper för att inte överbelasta betet.

Det finns många bergsmassiv i området (se punkt 9 och 10 i Bilaga 1). De branta sluttningarna gör att smältvatten vid töväder rinner av och motverkar att en ishinna bildas så att renarna kommer åt att beta.

9. Fina betesmarker. Rennäringen är styrd av väder och vind. Om det är mycket snö i bergsmassiven är det kanske bättre längre ned.

10. Tryssjön och Överklinten. Flera områden i ett. Bra betesmarker.

Gränsen mellan Gran och Malå sameby går längs Rickleån, men egentligen är inte gränsen bestämd.

11. Hur nyttjar ni området vid stråk H? [REDACTED]: Öster om Robertsfors finns ett friluftsområde. Renarna kommer strövandes söderut här. Det finns ett litet öppet område med ängar och fina betesmarker sydöst om Robertsfors och här brukar renarna gå vidare söderut. Renarna vill inte gå över Rickleån så den utgör en naturlig gräns. Sikeå blir också som ett naturligt stopp.

12. Hänglavsområde. Renarna äter mer hänglav på våren och även lav som växer på träd längs bäckar och diken. Ur skoglig synpunkt ett fullt område men bra för renarna. Inte populärt för skoterförare.

Om man ska jämföra stråk G med B?

13. En ny ledning inom stråk G skulle innebära att renarna strövar för snabbt åt sydöst. Om en ledning byggs i stråk G, vart är det då bättre att placera den? [REDACTED]: Längs vägen.

Vid jämförelse av stråk F och A så är de jämndåliga alternativ. Området är ett bra betesområde för rennäringen. Öster om G och B är det också ett bra betesområde.

[REDACTED]: Vid friluftslivområdet öst om Robertsfors, vid stråk H, planerar Holmen att ta bort hela skogsområdet. Det är tråkigt för Robertsforsborna om detta går igenom. Där finns fina hållbackar och bra hänglavsbyte. Om skogen tas bort i kombination med en ledningsgata så är det dåligt för rennäringen. [REDACTED] ser inte stråk H som ett möjligt alternativ.

[REDACTED]: Ibland viker renarna av åt nordöst, söder om stråk G (se pilar vid nr 13 i Bilaga 2). Om Norrbotniabanan byggs kommer den att skära av vårt betesområde mellan E4:an och järnvägen. Om renarna hamnar där är det stor risk att de blir påkörda.

[REDACTED] Alla sorters intrång begränsar renarnas betesområden och samebyns möjlighet till renskötsel.

14. [REDACTED] undersöker möjlighet till vindkraftsetablering på Røjmyrberget.

På Sametingets hemsida får man tag i aktuellt data.

15. [] I byarna Ultervattnet och Flarken är det trafik, öppna marker, djur på lösdrift, hästar och kor. Om vi flyttar renarna för nära kan hästar komma ut från hagen. Kor är också väldigt nyfikna. Bebyggelse och vägar är alltid problematiskt.
16. Flarkån rinner i princip längs med vägen vilket gör att renarna styrs österut efter vägen om de är norr om vattnet. De som är söder om ån styrs ned söderut mot Robertsfors.

[] berättar att skogsavverkning också styr renarnas strövningsmönster. Alla intrång som görs medför ändringar i renarnas strövning. Intrången kan vara både till för- och nackdel för renarna. Det är inte bara nackdelar med en kraftledning. En ledningsgata skapar ett öppet skogsfritt stråk som dels kan underlätta strövning och dels leda till att det växer mer föda i ledningsgatan.

[] berättar att Boliden har försökt plantera lav, men det har dock varit svårt att få laven att växa. Det kan absolut vara någon kompensationsåtgärd, men tyvärr har inte resultatet ännu blivit vad man önskat. []: Ja det är ingen idé om det inte ger något resultat.

[] berättar att renarna bl.a. äter björkris på sommaren. Om det är lite snö kan de äta blåbärsris. När blåbärsriset försvinner under snön äter de annat. Det finns ett gräs som växer på hyggen och tallplanteringar. Renarna kan äta det tills det är kanske 30-40 cm snö. Renarna ändrar födointaget mellan åren. Skägglaven är mycket viktig föda och den finns i gamla skogar. Samebyn försöker påpeka det för skogsbolagen. De fläckar av den gamla skogen som finns kvar är alldeles för små.

[] berättar att folk förr i tiden gjorde soppa och medicin på hänglav. Renarna äter troligen hänglaven på våren för att medicinera sig själva och öka immunförsvaret inför kalvning. [] berättar att ur kraftledningssynpunkt försvinner skog, men då kan marklaven komma fram eftersom det blir öppet där. [] berättar att det har man märkt vid den befintliga ledningen i norra stråket på A. När det är för tätt med skog blir det bara blåbärsris. En kraftledning är bättre än en väg.

[] föreslår att vi tillämpar liknande arbetssätt som vid andra ledningsdragningar vilket innebär att vi har en kontinuerlig kontakt och att allt eftersom undersöker vilka möjliga skyddsåtgärder som finns. Finns något som Skellefteå Kraft kan erbjuda som kompensationsåtgärd för att underlätta så gör de gärna det. []: Det jag kommer att tänka på i nuläget är att utöka samlingshagen söder om soptippen. Den har ett bra läge.

[] skickar mötesprotokollet till Peder för samebyns granskning och godkännande.

Sekreterare

Klara Brännström

Bilaga 1. Presentation

Bilaga 2. Karta med anteckningar

4 (4)

PROTOKOLL
2019-03-1